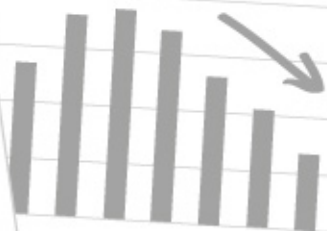
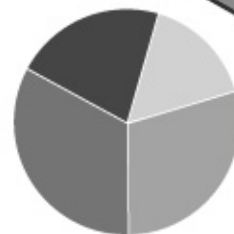

Työturvallisuus

MUISTA
Johda
jämäkästi

Tämän materiaalin tarkoitus

- Energiateollisuus ry:n työturvallisuustoimikunta on päättänyt käynnistää alan sisäisen työturvallisuuskampanjan, jonka tavoitteena on:
 - Muistuttaa alan yhteisestä nolla tapaturmaa tavoitteesta.
 - Kiinnittää huomiota kriittisiin työturvallisuuden kohtiin.
 - Tuottaa jäsenistölle henkilöstöviestintään/ turvallisuusvartteihin/työturvallisuuden johtamiseen tukimateriaalia.
- Vuoden 2015 aikana kampanjassa käsitellään 4 teemaa, joihin liittyen on koottu ppt-muodossa taustamateriaalia.
- Materiaali toimitetaan jäsenyhtiöiden toimitusjohtajille, henkilöstöjohtajille sekä ET:lle ilmoitetuille työturvallisuuden yhdyshenkilöille. Toiveena on, että materiaalin saaneet toimittavat sen eteenpäin organisaatiossaan.

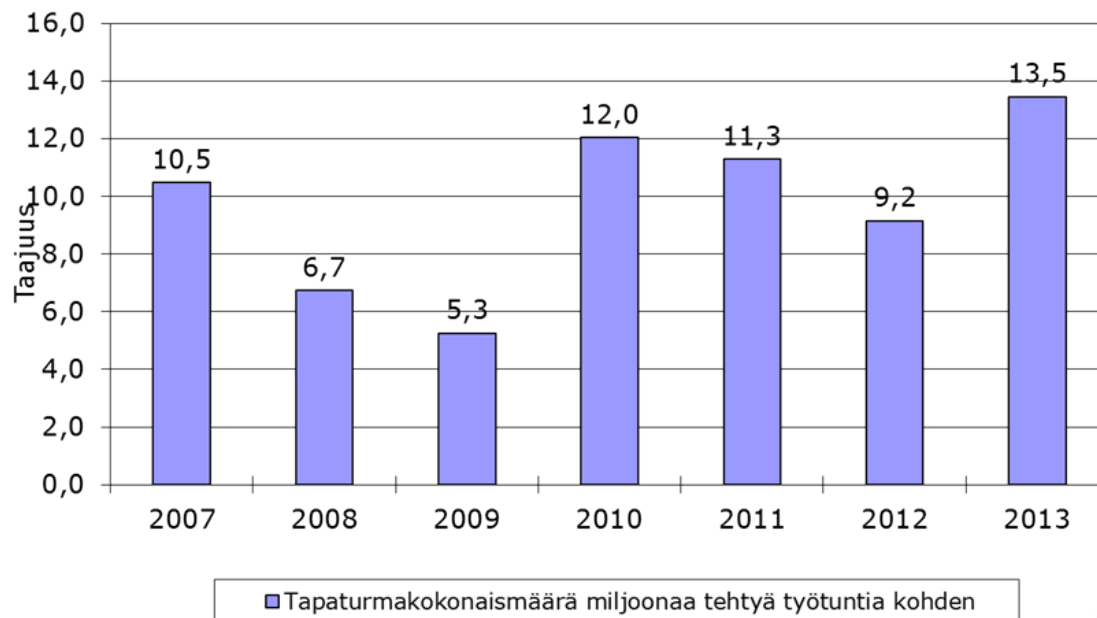

Ala sitoutunut 0 tapaturmaa tavoitteeseen, joka saavutetaan

- Turvallisuusjohtamisen, -suunnittelun ja riskienhallinnan avulla
- Yhteistoiminnassa tilaajan, palveluntuottajan ja työntekijöiden kanssa
- Tekemällä alan työt turvallisesti ja ilman tapaturmia (ts. olemme ylpeitä siitä, että teemme työt turvallisesti ja ammattitaitoisesti)
- Kiinnittämällä huomiota työhyvinvointiin, työkyvyn ylläpitoon ja ikääntyviin työntekijöihin.

Tapaturmataajuuus – kaikki vastanneet (koko ala)

HUOM. Alan tapaturmataajuuus nousussa!!!

Kaiken turvallisuustoiminnan perusta on jämäkkä työturvallisuuden johtaminen

Jämäkän turvallisuusjohtamisen peruskiviksi on määritelty seuraavat kampanjan teemat:

1. Meillä turvallisuus on tärkeää (helmi/maaliskuun teema)
2. Meillä noudatetaan pelisääntöjä (touko/kesäkuun teema)
3. Meillä tapaturmat ja poikkeamat tutkitaan (elo/syyskuun teema)
4. Meillä yhteistyökumppanit työskentelevät turvallisesti (marras/joulukuun teema)

**Meillä turvallisuus on
tärkeää ja tulosta ei
synny turvallisuuden
kustannuksella**

Meillä turvallisuus on tärkeää

- Turvallisuus ei ole yksilön ominaisuus vaan organisaation tapoja toimia!
 - Tinkimätön työturvallisuuden noudattaminen ja oikea asenne vaaditaan kaikilta.
- Työturvallisuus on **jämäkkää johtamista**, joka
 - lähtee yrityksen johtoryhmästä
 - toimii esimerkkinä ja ”selustana” arkipäivän muuttuvissa työtilanteissa
 - vaikuttaa/muuttaa organisaation tapaan tehdä töitä
 - viestii vastuullisuudesta
 - viestii siitä, ettei tulosta tehdä turvallisuuden kustannuksella
- Työturvallisuusjohtamisen jämäkkyys/toimivuus testataan arjen työtilanteissa eli ns. juhlapuheet koetellaan aina käytännössä mm. asioiden priorisoinnissa, tavassa viestiä, puuttua ongelmiin ja ratkaista haasteita.

Työturvallisuuden johtaminen ja hallinta riippuu

- Yritysjohdosta ja esimiehistä sekä heidän sitoutumisestaan tavoitteisiin käytännössä ja jämäkkyydestä
- Henkilöstön asenteista ja aloitteellisuudesta
- Yhteistyökumppanien perehdyttämisestä ja yhteisistä tavoitteista turvallisuuden suhteen
- Todellisista resurssien varauksesta työturvallisuuteen ja riittävästä kehittämistoimien valvonnasta

Mitä on hyvä työturvallisuus- johtaminen?

Hyvälle turvallisuus- johtamiselle ominaista

(1 / 4)

- Yrityksen turvallisuuden
perusvaatimukset ovat ylimmän
johdon ”siunaamia” ja henkilöstö
sekä yhteistyökumppanit ovat
näistä tietoisia (ja ovat olleet
äiden laadinnassa mukana).
- Turvallisuutta johdetaan ja hallitaan
yritysjohdon linjaamalla tavalla ja
johto seuraa turvallisuuden tilaa
systemaattisesti
- Henkilöstöllä ja
yhteistyökumppaneilla on
mahdollisuuksia ja kanavia toimia
aktiivisesti työturvallisuuden
kehittämiseksi

Hyvälle turvallisuus- johtamiselle ominaista

(2 / 4)

- Työturvallisuus on yhteinen toimintatapa, joka näkyy myös käytännössä (pelisäännöt selvillä, jokaisen yksilön oma aktiivisuus osallistua asioiden kuntoon saattamiseen ja turvallisuutta myös seurataan)

Hyvälle turvallisuus-johtamiselle ominaista

(3 / 4)

- Turvallisen työn lähtökohta on hyvä etukäteissuunnittelu. Jos hyväkin työsuunnitelma pettää ja työ ei ole enää turvallista, niin sitä ei tehdä (euroista, wateista, asiakkailta tulevasta paineesta yms. huolimatta) ennen kuin tilanne on taas turvallinen.
- Henkilöstö tietää, ettei mikään oikeuta oikaisemaan työturvallisuudessa.
- Henkilöstö myös kokee vastuullisuutensa puuteiden kuntoon saattamisessa ja osallistuu ennakoivaan työturvallisuustyöhön.

Hyvälle turvallisuus-johtamiselle ominaista

(4 / 4)

- Yhteistyökumppaneilta, sopimustoimittajilta yms. vaaditaan hyvä turvallisuuden taso, jota myös omassa yrityksessä noudatetaan
- Myös ulkoisille asiakkaille viestitään turvallisuuden tärkeydestä ja vaaditaan esim. jakelukeskeytyksiin realismia (viestiiään esim. että asentajiemme hengellä ei leikitä)

Jämäkkä johtaminen näkyy arjessa

(1 / 2)

- Yrityksen johto linjaa toiminnan suunnittelussa turvallisuuden ja kehittämisen vuosittaiset tavoitteet, keinot sekä huomioi tarvittavat resurssit.
- Yrityksen johto näkyy myös kentällä (esim. turvallisuushavaintokierroksilla) ja muistuttaa turvallisuuden tärkeydestä henkilöstölehdissä sekä on kiinnostunut seuraamaan turvallisuuden kehittymistä mm. johtoryhmän kokouksissa säännönmukaisesti.
- Esimerkki: Lain vaatiman ilmoitusmenettelyn lisäksi esimies laatii aina turvallisuuspoikkeaman sattuessa johtoryhmälle lyhyen raportin joka on toimitettava viimeistään seuravana työpäivän soittamalla tai sähköisesti. Asia käsitellään johtoryhmässä.

Jämäkkä johtaminen näkyy arjessa

(2/2)

- Määritetään ja sovitaan esimiesten työturvallisuusvastuut, koulutetaan ja velvoitetaan heidät johtamaan turvallisuustavoitteiden mukaisesti. Muistutetaan lakisääteisistä velvollisuuksista
- Esimiehet vastaavat, että turvallisuuspoikkeamasta tehdään aina tutkimus, tiedotetaan sekä käsitellään se työyhteisön kokouksissa. Selvityksessä esimies ottaa aina kantaa, onko tehty työturvallisuusrikkomus. Rikkomusten kohdalla noudatetaan sovittua menettelyä
- Esimiehet ottavat aina työnsuunnittelussa huomioon työturvallisuustavoitteet ja työturvallisuusnäkökohdat. Työntekijät (kärkimiehet otetaan mukaan työsuunnitteluun mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.
- Esimiehet vastaavat että työmailla on käytössä asianmukaiset turvavarusteet ja henkilösuojaimet. Henkilöstö on tietoinen velvollisuudesta suojavälineiden käyttöön. Rikkeisiin puututaan sovitusti.

Hyviä työkaluja johtamiseen

Kirjatut turvallisuusjohtamisen periaatteet (1/2)

Hyvä käytäntö on, että yritys laatii **turvallisuuden johtamisen perusvaatimukset yhteistyössä johdon ja henkilöstön kanssa**. Perusvaatimuksissa tulisi määritellä esimerkiksi

- **Työturvallisuusvastuut** (lainsäädännöstä tulevat vastuut työnantajalle, ylimmän johdon, keskijohdon työnjohdon ja työntekijän vastuut/velvollisuudet)
- Miten/ketkä käsittelevät yrityksessä työturvallisuusasioita eli **miten työturvallisuusjohtaminen näkyy organisaatiossa** (onko esimerkiksi johtoryhmän esityslistalla ja kuinka usein, onko turvallisuusvartit/tuokiot käytäntönä, onko johdon kierroksia, miten päätöksien toteutumista seurataan)

Kirjatut turvallisuusjohtamisen periaatteet (2/2)

- **Työturvallisuusperehdytyksen ja työnopastuksen toteutuksen kuvaus** (suunnitelma mihin perehdytetään, miten toteutetaan ja miten koskee johtoa, henkilöstä ja yhteistyökumppaneita sekä miten toteutumista seurataan)
- **Miten puututaan työturvallisuuden rikkomustapauksiin** (kuvaus menettelytavoista ja seuraukset)
- **Työturvallisuusjohtamisen työkalujen kuvaus** (miten turvallisuusvartit, turvakierrokset, vaaratilanne /turvallisuuspoikkeamista ilmoittaminen, vaaratilanteiden ja tapaturmien tutkintaprosessi, riskien arvioinnin toteuttaminen)
- **Miten yhteistyökumppanien työturvallisuus toteutuu** (esim. vaaditut perehdytykset ja koulutukset, raportoinnit alihankkijat, urakoitsijat)

Henkiä pelastavien sääntöjen sopiminen

Esimerkiksi osana nolla tapaturmaa kehittämishanketta Alstomissa on sovittu 9 yhteistä turvallisuusedirektiiviä

1. Riskien hallinta. "Arvioi ja hallitse riskit ennen työskentelyn aloittamista"
2. Urakoitsijoiden valvonta. "Kaikkien on noudatettava Alstromin turvallisuussääntöjä"
3. Turvalukitukset – lukitse ja merkitse. "Yksi henkilö, yksi lukko ja yksi avain"
4. Sähköturvallisuus. "Tarkista, että virrat on kytketty pois päältä ennen kuin työskentelet sähkölaitteiden parissa"
5. Koneturvallisuus. "Estä pääsy vaarallisiin osiin"
6. Työskentely korkealla. "Muista turvavaljaat ja niiden kiinnitys"
7. Kaivuutyöt. "Suojaa kaikki kaivannot ja aukot lattiassa"
8. Nostotoimet. "Pidä turvallinen etäisyys nostettaviin kuormiin"
9. Liikkuvat ajoneuvot. "Pidä turvallinen etäisyys liikkuviin ajoneuvoihin"

Johdon työturvallisuus- kierrokset (1/2)

- Toteutetaan ennakkosuunnittelun pohjalta ja tiettyihin asioihin keskittyen. Havaituista puutteista keskustellaan, sovitaan korjaustoimenpiteistä sekä seurataan näiden toteutuminen. Henkenä tilaisuuksissa yhteinen kehittäminen – ei virheiden löytäminen!

Johdon työturvallisuuskierrokset (2/2)

- Kierroksilla aiheina voivat olla esim.
 - Toimintaohjeet.
 - Vaarallisten töiden riskien arvioinnin sekä turvallisuussuunnitelmien todentaminen (esim. korkeat paikat, nosto- ja siirtotyöt, säilötyöt, putomisvaaralliset työt, tuotannon prosessin aikaiset työt, yksintyöskentely, sähkötyöt)
 - Yleinen siisteys ja järjestys työkohteessa, kulkureiteillä, portaissa, telineillä. Työkohteen turvallisuus työn tekoon
 - Poistumistiet
 - Valaistus

- Henkilösuojaimet
- Työvälineet, kalusteet, koneet, laitteet (turvallisuus ja sijoittelu)
- Häätätilanteisiin varautuminen (ensiapuvalmius, paloturvallisuus)

Tiimien / työyksiköiden säännölliset turvavartit

- Pidetään esimiehen toimesta ja valmistelevana esim. kerran kuukaudessa. Avoimen keskustelutilaisuuden kesto noin 10-20 min. Kaikkien työvuorossa olevien odotetaan osallistuvan.
- Tavoitteena herättää tiedostamaan omaan työhön liittyviä työturvallisuusvaaroja ja näiden hallintaa.
- Vartit ovat henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa omaan työviihtyvyyteen, saada työtä turvallisemmaksi sekä mahdollisuus kehittää omaa työtä.
- Aiheena ajankohtainen teema työpaikalta esim. uuden työnaloitus, vaaratilanne tai työtapaturma.

Esimiehen muistilista turvavarttiin

1. Valitse/valmistele ajankohtainen aihe ja määrittele tavoite tilaisuudelle.
2. Hyödynnä tilaisuuden tavoitteen toteuttamista tukevaa aineistoa tilaisuuden toteutuksessa (esimerkit, multimedia, keskustelu, ideointi, internetistä saatava tukimateriaali jne.)
3. Tilaisuus alkaa ja päättyy täsmällisesti.
4. Keskustelussa pysytään asiassa, tilaisuus päättyy yhteenvetoon ja mahdollisten sovittujen toimien toteutusta seurataan tilaisuuden jälkeen. Tarvittaessa asiaan palataan seuraavassa turvallisuusvartissa.
5. Tavoitteena, että jokainen voi osallistua tuomalla keskusteluun omia ideoita, kuuntelemalla, kysymällä ja kertomalla

Miten teillä?

Turvallisuusvartissa tai työmaakokouksessa pohdittavaksi

- Miten yrityksenne johto viestii työturvallisuuden tärkeydestä ja millaisia työturvallisuustavoitteita on vuodelle 2015?
- Miten turvallisuuden arvostaminen näkyy konkreettisesti työyhteisössänne vai näkyykö?
- Missä tilanteessa työssäsi tulee paine / kiusaus oikaista turvallisuuden kustannuksella – miksi?
- **Pohtikaa / kirjatkaa ylös yhteiset henkiä pelastavat säännöt työporukallenne.** Esimerkiksi
 - jännitteettömyys, paineet ja lämmöt todetaan aina ennen työn aloittamista,
 - kaivannot tehdään aina turvallisiksi
 - korkealla työskentely toteutetaan turvallisesti
 - jos huomataan puutteita turvallisuudessa niin työt keskeytetään jne.

Johdolle pohdittavaksi

Käsitlemme ja seuraamme johtoryhmänkokouksissa työturvallisuutta säännöllisesti (esim. jokaisen kokouksen yhteydessä tai sovitun aikataulun mukaisesti)

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

Olemme määrittäneet johdon hyväksymänä työturvallisuuden johtamisen periaatteet yrityksessämme?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

Johtoryhmä osallistuu säännöllisesti turvallisuuskierroksille

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

Olemme huomioineet työturvallisuuden tulos-/palkitsemisjärjestelmässä

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

